

İMECE ile TÜBİTAK'ın uydu sistemlerine ihracat yolu açıldı

TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, uzaya fırlatılan Türkiye'nin ilk yerli ve milli gözetleme uydusu İMECE'nin en önemli parçası elektro-optik kamerayı yurt dışına ihraç edeceklerini söyledi. DHA'ya konuşan Mandal, "Dost ve müttefik ülkelerden birisi tarafından optik kameramız talep edildi. Biz şu an 2 kamerayı onlar için üretiyoruz" dedi.

Türkiye'nin yerli ve milli olarak üretilen ilk yüksek çözünürlüklü gözetleme uydusu İMECE, cumartesi günü Amerika Birleşik Devletleri'ndeki (ABD) Vandenberg Uzay Kuvvetleri Üssü'nden yörüngesine fırlatıldı. Yüzde 90 yerlilik oranına sahip İMECE'den ilk sinyal de aynı gün içerisinde alındı. İMECE'de, elektro-optik kamera gibi kritik bileşenin yanı sıra uçuş bilgisayarı, elektrikli itki, yönelim ve yörünge belirleme, güç ve haberleşme alt sistemleri TÜBİTAK Uzay tarafından tasarlanıp üretildi. 680 kilometre irtifada konumlanan İMECE, 5 yıl boyunca hedef teşhis ve tespit, doğal afet, tarımsal uygulamalar gibi birçok alanda hizmet verecek. Uydu, dünyanın her yerinden görüntü elde edebilecek.

'Dünya ile Rakabet Etme Noktasındayız'

TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, Türkiye'nin gözlem uyduları konusunda 2011 yılına kadar kendi ürününün olmadığını söyledi. Mandal, "2011'de Rasat ile ilk kez gözlem uydumuzu yaptık. Sonrasında Göktürk-2 olarak gözlem uydumuzu yaptık ve halen görevde. Biri 7,5 metre, diğeri de 2,5 metre çözünürlüğe sahipti. Gözlem uyduları konusunda dünyada rekabet etme noktasındaysanız ilk sorulan soru şudur; sizin çözünürlüğünüz ne kadar? O yüzden hem metre altı çözünürlüğe sahip olmak hem de bu uyduyu sizin tasarlıyor ve üretiyor olmanız çok kıymetli" dedi.

'Türkiye'nin Uzay Tarihçesi Oluşmaya Başladı'

Dünyada, uydusunu tasarımından fırlatmaya hazır hale getirilmesine kadarki aşamaları yapabilen ülke sayısının 10'u geçmeyeceğini belirten Mandal, "İMECE'de tüm bu aşamaları TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü'ndeki 200'e yakın arkadaşımız gerçekleştirdi. Bunun çok kritik bileşenleri var. Birisi, yüksek çözünürlüğü sağlayan elektro-optik kamera. İkincisi uçuş bilgisayarı. Siz bir uyduya sahip olabilirsiniz; ama yazılımlar size ait değilse güvenlik açısından sürekli risk altındasınız. Siz bir teknoloji geliştirebilirsiniz; ama uzayda tarihçe kazandırmadıkça sadece bir teknolojiden ibaret olur. Türkiye'nin, cumartesi sabahı itibarıyla uzay tarihçesi oluşmaya başladı. Siz ileride bir kritik bileşen satacaksanız size 'Ne kadar tarihçeli kritik bileşeniniz var?' diye sorarlar. Geçmişte Rasat ve Göktürk-2'den belli tarihçeli olan ekipmanlarımız vardı; ama optik kameramız ilk kez tarihçe kazanıyor" diye konuştu.

'Rekabetin Göstergesi İhraç Edebilmektir'

Uydu fotoğraflarının geçmişte yurt dışından satın alındığını söyleyen Mandal, "Şimdi biz görüntüleri elde edebiliyor, hatta satabiliyor hale geleceğiz. Uydu konusunda rekabet edebilmenin göstergesi ihraç edebilmektir. İhraç, 2 boyutta da olabiliyor. Hem kritik bileşen hem de sistemin kendisi boyutunda olabiliyor. Dost ve müttefik ülkelerden birisi tarafından optik kameramız talep edildi. Biz şu an 2 kamerayı onlar için üretiyoruz. Yine dost ve müttefik ülkelerden birisinin ihalesine katıldık. Bugüne kadar hep o bilindik ülkeler teklif verebiliyordu. Biz uydu sistemi olarak teklif verdik ve kısa listeye de geçtik. Şu an değerlendirme aşamasında, bu da önemli bir şey. Bizim teknolojimiz hem bileşen hem de sistem boyutunda sadece kendi ülkemiz için değil yurt dışı için de geçerli hale geldi" ifadelerini kullandı.

'Metre Altı Bir Kalite Göstergesidir'

İMECE'nin sahip olduğu metre altı çözünürlük yeteneğinin neden önemli olduğu hakkında ise Mandal, "Ne kadar çok çözünürlük artarsa o kadar doğru tespit mümkün olacaktır. Gelecek açısından da bütün ülkelerin yapmaya çalıştığı daha yüksek çözünürlüklü uydular. Bizim amacımız da bu olacaktır. Metre altı burada bir kalite göstergesidir. Cumhurbaşkanımızın bu konuda ortaya koyduğu '10 büyük ülkeden biri olmak' belki buradaki en uç noktalardan bir tanesi" açıklamasında bulundu.

'Daha Erken Görüntü Alacaklar'

Mandal, İMECE'nin ne zaman görüntü alacağına ilişkin de, "Arkadaşlarımız sürpriz yapmayı seviyorlar. Tabii biraz daha risk alanında çalıştıkları için bu konuda emniyetli davranıyorlar. O yüzden 10 ila 15 gün arasında görüntü alacaklarını söylüyorlar; ama ben inanıyorum ki daha erken görüntü alıp bizimle de paylaşacaklar. Heyecanla beklemeye devam edeceğiz" dedi.

'Türkiye'nin Fırlatma Rampası Geliştirmesi İçin Yol Haritası Var'

İMECE'nin ABD'li bir firma tarafından uzaya fırlatıldığını ve uzaya uydu fırlatma işinin de başlı başına bir yetenek olduğuna değinen Mandal, "Milli Uzay Programı'nın hedeflerinden bir tanesi de Türkiye'nin kendi fırlatma ünitesine sahip olması. Türkiye uygun bir fırlatma lokasyonunda olmayabilir; ama bu teknolojiyi geliştirecek bir ülke olması gerekiyor. Türkiye'nin kendi fırlatma rampasını ve teknolojisini geliştirmesi için bir yol haritası var" dedi.